

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2021/1848
z 21. októbra 2021
o určení náhrady referenčnej hodnoty v prípade sadzby *Euro overnight index average*
(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 23b ods. 8,

keďže:

- (1) Sadzba *Euro overnight index average* (EONIA) je kritickou referenčnou hodnotou, ktorá predstavuje úrokové sadzby pre nezabezpečené jednodňové úverové transakcie denominované v eurách. Sadzba EONIA sa používa v kontexte jednodňových indexových swapov a širokej škály iných produktov. Je to dôležité pre hotovostné zúčtovanie a vysoko relevantné na iné účely, ako sú rôzne postupy oceňovania, ktoré sa uplatňujú ako súčasť postupov riadenia kolaterálu a rizík alebo účtovania.
- (2) Pôvodná metodika výpočtu sadzby EONIA vychádzala z podkladov poskytnutých prispievajúcimi panelovými bankami. Vo februári 2018 Európsky inštitút pre peňažné trhy (EMMI), ktorý pôsobí ako správca sadzby EONIA, oznámil, že súlad sadzby EONIA s nariadením (EÚ) 2016/1011 nemožno dosiahnuť pred tým, ako sa takéto povinnosti začnú uplatňovať. Preto inštitút EMMI a finančný sektor iniciovali riadnu likvidáciu sadzby EONIA. Pracovná skupina pre bezrizikové sadzby eura 13. septembra 2018 odporučila ako náhradu za sadzbu EONIA krátkodobú eurovú sadzbu (EURSTR), ktorá je bezrizikovou sadzbou denominovanou v eurách. Pracovná skupina 14. marca 2019 uverejnila aj odporúčania týkajúce sa prechodu zo sadzby EONIA na sadzbu EURSTR so zahrnutím fázy, počas ktorej by sa metodika výpočtu sadzby EONIA zmenila na základe sadzby EURSTR, ako aj na základe metódy na určenie úpravy rozpätí medzi sadzbami EURSTR a EONIA.
- (3) Na základe týchto odporúčaní vypočítala Európska centrálna banka (ECB) 31. mája 2019 jednorazové rozpätie medzi sadzbami EONIA a EURSTR stanovené na 8,5 bázičného bodu. V ten istý deň inštitút EMMI oznámil ukončenie platnosti sadzby EONIA od 3. januára 2022. Počas prechodu inštitút EMMI uverejnil reformovanú metodiku výpočtu sadzby EONIA, podľa ktorej sa sadzba EONIA rovná sadzbe EURSTR, ako ju uverejnila ECB, zvýšenej o jednorazovú úpravu rozpätia o 8,5 bázičného bodu. Táto reformovaná metodika sa uplatňuje na sadzbu EONIA od 2. októbra 2019 do ukončenia jej platnosti 3. januára 2022. Belgický úrad pre finančné služby a trhy (FSMA) udelil 11. decembra 2019 inštitútu EMMI povolenie na poskytovanie a správu sadzby EONIA podľa článku 34 nariadenia (EÚ) 2016/1011, čím sa umožnilo používanie sadzby EONIA až do ukončenia jej platnosti 3. januára 2022.
- (4) Napriek skorému oznámeniu o ukončení platnosti sadzby EONIA k 3. januáru 2022 a včasným odporúčaniam odvetvia nahradiť akékoľvek odkazy na sadzbu EONIA odkazmi na sadzbu EURSTR, najmä v prípade zmlúv so splatnosťou po uvedenom dátume, vo viacerých členských štátoch stále zostáva veľký objem zmlúv a finančných nástrojov odkazujúcich na sadzbu EONIA. Sadzba EONIA preto naďalej zohráva kľúčovú úlohu pre finančné trhy v Európskej únii. Navyše z dôvodu prebiehajúcich diskusií zameraných na dosiahnutie konsenzu expertov a celého odvetvia, pokiaľ ide o vhodný spôsob prechodu, takéto zmluvy a finančné nástroje vo všeobecnosti neobsahujú vhodné záložné ustanovenia vzťahujúce sa na trvalé ukončenie platnosti sadzby EONIA. Ukončenie platnosti sadzby EONIA bude mať preto pravdepodobne výrazný rušivý vplyv na uvedené zmluvy a finančné nástroje.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 z 8. júna 2016 o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014 (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 1).

- (5) Sadzba EONIA bola určená ako kritická referenčná hodnota podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2019/482^(?). Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/168^(?), ktorým sa do nariadenia (EÚ) 2016/1011 zaviedol článok 23b, sa Európskej komisii udelila právomoc určiť jednu alebo viacero náhrad kritickej referenčnej hodnoty, ak sú splnené všetky podmienky stanovené v článku 23b nariadenia (EÚ) 2016/1011. Vyhlásením inštitútu EMMI z 31. mája 2019, v ktorom bolo oznámené ukončenie platnosti sadzby EONIA spolu s informáciou, že v čase vydania uvedeného vyhlásenia nebol žiadny nástupnícky správca, ktorý by pokračoval v poskytovaní uvedenej referenčnej hodnoty, je splnená podmienka stanovená v článku 23b ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2016/1011.
- (6) Z údajov, ktoré oznámili členovia pracovnej skupiny pre bezrizikové sadzby eura, ďalej vyplýva, že k 9. júlu 2021 bolo v celej únii stále platných niekoľko tisíc derivátových zmlúv s priamymi expozíciami voči sadzbe EONIA a dohľad o kolaterále, v ktorých sa odkazuje na sadzbu EONIA ako na úrokovú sadzbu kryjúcu kolaterál. Obidva odkazy už predstavujú celkovú nominálnu sumu vo výške niekoľkých miliárd EUR. Tí istí členovia takisto uviedli, že ich úsilie o opätovné prerokovanie zmlúv je v priemere ukončené v prípade menej ako polovice zmlúv, ktoré obsahujú odkazy na sadzbu EONIA. Táto miera ukončenia poukazuje na skutočnosť, že individuálne opätovné prerokovanie všetkých zostávajúcich odkazov na sadzbu EONIA bude veľkou výzvou pre zmluvné strany v rámci Únie, a najmä pre dohliadané subjekty. Bez prechodu takýchto zmlúv na určenú náhradu referenčnej hodnoty existuje vážne riziko marenia zmlúv. Hoci sa od zástupcov odvetvia očakáva pokračujúce aktívne úsilie o prechod všetkých zmlúv a finančných nástrojov, v ktorých sa ešte stále odkazuje na sadzbu EONIA, na sadzbu EURSTR do ukončenia platnosti sadzby EONIA, nahradením odkazov na sadzbu EONIA by sa preto malo zmierniť naplnenie takéhoto rizika, čo by mohlo mať vplyv najmä na klientov zapojených do jednoduchých indexových swapov na hedžing úrokového rizika.
- (7) Výsledkom konzultácií s expertnou pracovnou skupinou bolo predbežné posúdenie dôležitej úlohy, ktorú zohráva sadzba EONIA na finančných trhoch v rámci Únie. Z týchto konzultácií expertnej pracovnej skupiny vyplynulo, že neexistencia harmonizovaného prístupu by viedla k právnej neistote, ktorá by mohla vyvolať súdne spory a marenie zmlúv. Pracovná skupina pre bezrizikové sadzby eura okrem toho adresovala 15. júla 2021 Komisii formálny list, v ktorom ju vyzvala na prijatie opatrení s cieľom urýchlene určiť zákonnú náhradu sadzby EONIA. Je preto vhodné, aby Komisia určila zákonnú náhradu sadzby EONIA, ktorá sa použije v každej zmluve a každom finančnom nástroji vymedzenom v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ⁽⁴⁾, ktoré neobsahujú žiadne záložné ustanovenia alebo vhodné záložné ustanovenia.
- (8) Z konzultácií v rámci pracovnej skupiny pre bezrizikové sadzby eura takisto vyplynulo, že nahradenie odkazov na sadzbu EONIA v zmluvách prostredníctvom opätovného prerokovania zmlúv je často brzdené v dôsledku objemu zmlúv, ktoré nedosiahnu splatnosť pred dátumom ukončenia platnosti sadzby EONIA, t. j. 3. januára 2022, a z dôvodu ťažkostí pri získavaní súhlasu od všetkých strán v prípade každej jednotlivéj zmluvy. To vysvetľuje počet zmlúv, v ktorých sú stále odkazy na sadzbu EONIA. Vzhľadom na túto situáciu a na údaje, ktoré oznámili členovia pracovnej skupiny pre bezrizikové sadzby eura, by sa malo zabezpečiť, aby všetky zmluvy alebo finančné nástroje, v ktorých sú stále odkazy na sadzbu EONIA ku dňu ukončenia jej platnosti, patrili do rozsahu pôsobnosti tohto vykonávacieho nariadenia a opatrenia týkajúceho sa zákonnej náhrady.
- (9) Spolu s oznámením o ukončení uverejňovania sadzby EONIA k 3. januáru 2022 oznámil inštitút EMMI 31. mája 2019 zmeny týkajúce sa metodiky výpočtu sadzby EONIA s cieľom zabezpečiť pokračovanie súladu s nariadením (EÚ) 2016/1011 a hladký prechod k definitívnemu ukončeniu platnosti sadzby EONIA. Tieto zmeny sa uplatňujú na metodiku výpočtu sadzby EONIA od 2. októbra 2019 a priamo prepájajú výpočet sadzby EONIA s vývojom sadzby EURSTR, pričom sa stanovuje, že sadzba EONIA sa rovná sadzbe EURSTR zvýšenej o fixnú úpravu rozpätia na základe rozpätia, ktoré vypočítala ECB. Doplnenie fixnej úpravy rozpätia obmedzuje hospodársky vplyv určenia sadzby EURSTR za zákonnú náhradu sadzby EONIA vo všetkých zmluvách, ktoré sú splatné po dátume ukončenia platnosti sadzby EONIA, t. j. po 3. januári 2022.

(?) Vykonávanie nariadenia Komisie (EÚ) 2019/482 z 22. marca 2019, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1368, ktorým sa stanovuje zoznam kritických referenčných hodnôt používaných na finančných trhoch podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 (Ú. v. EÚ L 82, 25.3.2019, s. 26).

(?) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/168 z 10. februára 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o výnimku pre určité spotové devízové referenčné hodnoty tretích krajín a o určenie náhrad pre určité referenčné hodnoty, ktorých poskytovanie sa ukončuje, a nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 49, 12.2.2021, s. 6).

(4) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

- (10) Vo formálnom liste pracovnej skupiny pre bezrizikové sadzby eura z 15. júla 2021 sa výslovne požadovalo, aby bola zákonná náhrada sadzby EONIA založená na sadzbe EURSTR zvýšenej o existujúcu fixnú úpravu rozpätia medzi sadzbami EONIA a EURSTR, čím by sa zabránilo prevodu hodnoty počas prechodu. Je vhodné, aby zákonná náhrada sadzby EONIA odrážala odporúčania príslušnej pracovnej skupiny pre bezrizikové sadzby eura, a preto by mala byť založená na sadzbe EURSTR zvýšenej o fixnú úpravu rozpätia, ktorú vypočítala ECB.
- (11) Nahradením sadzby EONIA sa zo zákona nahrádzajú všetky odkazy na túto referenčnú hodnotu v každej zmluve a každom finančnom nástroji vymedzenom v smernici 2014/65/EU, ktoré neobsahujú žiadne záložné ustanovenia alebo vhodné záložné ustanovenia podľa článku 23b ods. 3 nariadenia (EÚ) 2016/1011. Uvedená náhrada preto nemá vplyv na zmluvy, ktoré boli úspešne opätovne prerokované s cieľom zabezpečiť ukončenie platnosti sadzby EONIA, ako sa stanovuje v článku 23b ods. 11 nariadenia (EÚ) 2016/1011.
- (12) Keďže sadzba EONIA sa 3. januára 2022 prestane uverejňovať, od uvedeného dátumu by sa odkazy na sadzbu EONIA mali nahradiť odkazmi na určenú náhradnú sadzbu.
- (13) Úrad FSMA ako orgán dohľadu nad správcom sadzby EONIA a ECB ako centrálna banka zodpovedná za menový priestor sadzby EONIA poskytli k tomuto nariadeniu svoje stanoviská.
- (14) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Európskeho výboru pre cenné papiere,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Náhrada sadzby EONIA

1. Za náhradu sadzby *Euro overnight index average* (EONIA) v odkazoch na túto sadzbu v každej zmluve a každom finančnom nástroji vymedzenom v smernici 2014/65/EÚ je určená krátkodobá eurová sadzba (EURSTR) uverejnená Európskou centrálnou bankou.
2. Fixná úprava rozpätia, ktorá sa pripočíta k náhradnej sadzbe určenej podľa odseku 1, sa rovná 8,5 bázičného bodu.
3. Náhradná sadzba za sadzbu EONIA sa určuje v súlade s touto tabuľkou:

Nahradená referenčná hodnota	Náhradná sadzba	Hodnota úpravy rozpätia (%)
EONIA ISIN EU0009659945	Krátkodobá eurová sadzba (EURSTR) ISIN EU000A2X2A25	0,085

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie sa uplatňuje od 3. januára 2022.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 21. októbra 2021

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN
